

SUPLIMENT ECONOMIC - LEGISLATIV

Nr. 16

2013

Acte normative ● Consilier juridic

CONSILIER JURIDIC

Ieșirea din contractele păguboase
(av. Mihai Jelea)

I

Contestația la actul administrativ
privind timbrul de mediu
pentru autovehicule (av. Marius Coltuc)

III

REGLEMENTĂRI COMUNITARE

Facilitarea accesului la mărci

V

ACTE NORMATIVE

Contractul de fiducie
(Adriana Enache)

VI

CONSILIER JURIDIC

EVERSHEDS LINA & GUIA

Ieșirea din contractele păguboase

Respectarea înțelegerii cu partenerii comerciali, ori care ar fi forma pe care o îmbracă acest acord, este una din regulile pe care se bazează orice economie funcțională. Această regulă se traduce în plan juridic prin forța obligatorie a contractului - odată ce și-a dat acordul, partea unui contract are o obligație juridică să-și îndeplinească obligațiile asumate, și nu doar o simplă obligație morală.

Deși acest principiu este, fără îndoială, unul din fundamentele unui climat comercial sănătos, există și situații excepționale în care tocmai aplicarea lui în mod rigid poate afecta relațiile comerciale și în care se justifică anumite ajustări ale acestuia. Ne referim la unele din acele circumstanțe în care, deși una din părți intră cu bună-credință într-un contract cu intenția de a executa obligațiile ce îi revin, ulterior, din motive neimputabile ei, ajunge la concluzia că executarea contractului ar fi păgubitoare pentru activitatea sa.

Remediile clasice

Situația tipică este cea în care se cumpără un bun sau un serviciu, iar furnizorul de bunuri sau prestatorul de servicii, deși nu livrează bunul/nu prestează serviciul (în totalitate sau în parte) potrivit clauzelor contractuale, pretinde plata întregului preț la scadență. În teorie, contractul îl obligă pe beneficiar să își onoreze obligațiile de plată, ceea ce evident ar fi inechitabil și i-ar aduce prejudicii.

Fără a insista foarte mult pe această situație, menționăm că la dispoziția comerciantului beneficiar există o serie de opțiuni, destul de bine cunoscute și folosite în practică, și care îl protejează de efectele păgubitoare ale obligativității plății. Dintre acestea, amintim:

- **Invocarea excepției de neexecutare** (i.e. atât timp cât bunul nu a fost livrat/serviciul nu a fost prestat, obligația de plată este suspendată) – conform art. 1556 din Noul Cod Civil (“NCC”).
- **Reducerea proporțională a plății în măsura prestației celeilalte părți** – conform art. 1551 NCC.
- **Rezoluțiunea/rezilierea unilaterală a contractului prin simpla notificare** – conform art. 1552 NCC etc.

Facem mențiunea că posibilitatea rezoluției/rezilierii unilaterale a contractului, fără a se apela la o instanță judecătorească și în absența unui pact comisoriu, este o noutate introdusă relativ recent prin NCC și care se poate dovedi foarte eficientă în practică, în măsura în care clauzele contractuale sunt formulate în mod corespunzător.

Ceva mai neobișnuite sunt însă situațiile în care, în absența oricărei culpe contractuale a vreuneia dintre părți, executarea sau continuarea executării contractului este vădit pagubitoare pentru una dintre ele, din cauza unor împrejurări excepționale, iar ieșirea din contract poate fi esențială pentru supraviețuirea comerciantului.

În cele ce urmează, ne-am oprit asupra a două din aceste (numeroase) scenarii.

Impreviziunea (art. 1271 NCC).

În cazul în care, ulterior încheierii unui contract, executarea acestuia a devenit excesiv de împovărătoare (dar nu imposibilă) pentru una din părți, din motive neimputabile acesteia, ea poate cere instanței (a) adaptarea contractului la noile împrejurări (i.e. ajustarea contraprestațiilor) sau (b) încetarea contractului.

Conceptul de impreviziune are ca scop evitarea unui dezechilibru contractual creat ca urmare a unor împrejurări exterioare voinței părților, stabilindu-se o excepție de la obligativitatea efectelor contractelor. Aplicabilitatea acestui concept încă nu a fost suficient testată în practică, însă pot fi imaginate situații din realitate, în care impreviziunea s-ar dovedi utilă, de exemplu: modificarea radicală a ratei dobânzii în contractele de finanțare ca urmare a crizei financiare, fluctuațiile neobișnuite ale cursului valutar etc.

Remediile oferite în cazul impreviziunii nu sunt o modalitate de a evita consecințele nefaste ale unor decizii de management eronate, întrucât aplicarea ei este exclusă atunci când circumstanțele ce au dus la dezechilibrul contractual puteau fi prevăzute într-un mod rezonabil la momentul încheierii contractului. De asemenea, impreviziunea nu-și găsește aplicarea nici în situația în care riscul apariției dezechilibrului contractual a fost asumat de către partea în cauză (de exemplu: o clauză contractuală în care sunt asumate expres riscurile valutare).

Prin urmare, pentru a beneficia de efectele impreviziunii, un rol important îl poate juca însăși modalitatea de redactare de la bun început a clauzelor contractuale de către comerciant, împreună cu consultanții săi.

Mihai JELEA, Senior Associate
Eversheds Lina & Guia

 LegeStart.ro

www.indaco.ro
Pentru a accesa Lege Start folosiți parola de la adresa:
www.legestart.ro

portal de documentare legislativă

LIBER

Indaco vă oferă parola de acces la LegeStart, cea mai consultată bază legislativă din România.

indaco
systems
Software development

Str. Izvor, nr. 78, Sector 5, București
Tel./fax: 021-311.97.11
e-mail: vanzare@indaco.ro www.indaco.ro